

13.9.2021

SUPO 646/01.04.01.03/2021

Valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö VN/4400/2021: Arviomuistio julkisen hallinnon tietojärjestelmiä koskevan sääntelyn kehittämistarpeista

SUOJELUPOLIISIN LAUSUNTO VALTIOVARAINMINISTERIÖN ARVIOMUISTIOON JULKISEN HALLINNON TIETOJÄRJESTELMIÄ KOSKEVAN SÄÄNTELYN KEHITTÄMISTARPEISTA

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suojelupoliisilta lausuntoa otsikossa mainitusta arviomuistiosta. Suojelupoliisi lausuu asiassa kunnioittavasti seuraavaa:

Suojelupoliisi on arviomuistion kanssa samaa mieltä (sivut 76 ja 78), että viranomaisen tietojärjestelmien tietoturvaluuteen liittyvästä fyysisen turvallisuuden arvioinnista on tarve säätää kansallisella tasolla. Tehtävä tulisi antaa Suojelupoliisille. Arviointilaitoksista tulisi myös laatia turvallisuusselvityslain (726/2014) mukainen yritysturvaluuteen selvitys ennen niiden hyväksymistä arviointilaitokseksi.

Näiden lisäksi Suojelupoliisi haluaa kiinnittää Valtiovarainministeriön huomion arviomuistiossa esitettyyn kohtaan viranomaisten tietojärjestelmien ja tietoliikennejärjestelyjen tietoturvaluuteen arvioinnista annetussa laissa (1406/2011) nykyisin esitettyjen toimivaltuuksien laajentamisesta:

Lausuttavana olevan Valtiovarainministeriön arviomuistion mukaan ”Liikenne- ja viestintävirasto on ehdottanut, että sen arvioinnit sisältäisivät lisäksi arvioitavaan tietojärjestelmään liittyvän turvallisuusjohtamisen (hallinnollinen turvallisuus ja henkilöstöturvallisuus) arvioinnin.” Ehdotus on turvallisuuden näkökulmasta kannatettava, mutta onko kyseessä enää tietojärjestelmäarviointi, mikäli arvioidaan muutakin, kuin itse tietojärjestelmää ja siihen liittyviä tietoliikennejärjestelyjä? Mikäli niin sanottu turvallisuusjohtamisen osa-alue sisällytetään tietojärjestelmien arviointiin, tulisi ottaa huomioon myös tietojärjestelmien ympärillä oleva turvallisuus, fyysinen turvallisuus, kuten nykyisissä lain 1405/2011 mukaisissa arviointilaitosten arvioinneissa, jotka sisältävät myös Suojelupoliisille turvallisuusselvityslain (726/2014) perusteella kuuluvat turvallisuuden osa-alueet (turvallisuusjohtaminen ja fyysinen turvallisuus). Mikäli nämä turvallisuuden osa-alueet sisällytetään osaksi tietojärjestelmäarviointia, kyseessä on yhtä laaja kokonaisuus kuin yritysturvaluuteen selvityksessä, jonka tarkoituksena on selvittää tiedon elinkaaren hallintaa kaikissa tiedon käsittelymuodoissa. Suojelupoliisista olisi tarkoituksenmukaisempaa, ettei tulevaisuudessa arvioidaisi enää yksittäisiä tietojärjestelmiä, vaan arvioidaisiin holistisesti tiedonhallinnan ja tiedonhallintalain (906/2019) mukaista kokonaisuutta,

johon myös tietojärjestelmät sisältyvät. Edellä mainittuun viitaten Suojelupoliisi esittää, että tietojärjestelmäarvioiteja koskevia lakeja muutetaan siten, että salassa pidettäviä tietoja sisältäviä tietojärjestelmiä koskeva arviointi suoritetaan kuten yritysturvallisuus selvitys viittaamalla turvallisuus selvityslakiin (726/2014).

Edellä mainitun toimivallan osoittaminen Suojelupoliisille on perusteltua, koska Suojelupoliisi ja Liikenne- ja viestintävirasto Traficom laativat tälläkin hetkellä tietojärjestelmiä sisältävät yritysturvallisuus selvitykset yhteistyössä. Suojelupoliisi on lisäksi tuonut esiin aiemmassa Valtiovarainministeriön tätä arviomuistiolausuntopyyntöä edeltävään lausuntopyyntöön (VN/19491/2020) liittyvässä lausunnossaan, että Suojelupoliisi on ollut päävastuussa:

- turvallisuusluokitteluasetuksessa (1101/2019, 9§) säädettyjen turvallisuusalueiden ja toimitilaturvallisuuden määrittelyssä
- asetuksen perusteella annettujen tiedonhallintalautakunnan suositusten (2021:5 ja 2020:19) turvallisuusalueita ja toimitilaturvallisuutta koskevista suosituksista
- viranomaisten tietoturvallisuuden arviointityökalu Katakri 2020:n toimitilaturvallisuuden osa-alueesta F

Suojelupoliisi on edellä mainitun mukaisesti ollut päävastuussa uusien voimassa olevien toimitilaturvallisuuden vaatimusten määrittelyssä asetus-, suositus- ja arviointiohjetasolla ja tästä syystä sillä on syvällisin osaaminen kansallisista ja kansainvälisistä toimitilaturvallisuuden vaatimuksista ja niiden arvioinnista. Näiden lisäksi Suojelupoliisi on tällä hetkellä puheenjohtajana lausuttavana olevassa arviomuistiossa mainitun Julkrin fyysisen turvallisuuden työryhmässä.

Osastopäällikkö

Mikko Hanski

Ylitarkastaja

Ville Jääskeläinen

Liitteet

-

Jakelu

Valtiovarainministeriö

Tiedoksi

Sisäministeriö / Kansallisen turvallisuuden yksikkö